

Framhald av síðu 4

omanfyri 1 kr.

Viðari siga føroyingarnir, at norska sjónvarpinum, spyrja føroyingarnir í tíðindabrevinum.

Viðari siga teir, at tað er lögdið, at tað fyrst og fremst skulu vera um hvørvisfólk sum gera vart við orkuútbýggingarnar í Føroyum. — Hvar eru teir idnaðarleiðarar, ið skulu selja vørur í útheiminum á kappingarforum støði, tá hesar vørur skulu framleiðast við einum slíkum el-prisi sum SEV útbýggingin neyðturviliga kemur at viðføra, spyrja teir og leggja aftrat, at tað hjálpir lítið, at prisurin fer at lækka eina fer í framtíðini.

— Hvi visir sjónvarp Føroya ikki tilkall sendingar, tá teir jù hava fingið loyvi til at brúka frá

norska sjónvarpinum, spyrja føroyingarnir í tíðindabrevinum.

Viðari siga teir, at tað er lögdið, at tað fyrst og fremst skulu vera um hvørvisfólk sum gera vart við orkuútbýggingarnar í Føroyum. — Hvar eru teir idnaðarleiðarar, ið skulu selja vørur í útheiminum á kappingarforum støði, tá hesar vørur skulu framleiðast við einum slíkum el-prisi sum SEV útbýggingin neyðturviliga kemur at viðføra, spyrja teir og leggja aftrat, at tað hjálpir lítið, at prisurin fer at lækka eina fer í framtíðini.

jan

Heldur tú ikki sosialin?

Norrøna Felagið í Føroyum

Aðalfundurinn verður í Norðurlandahúsinum mikukvøldið 27. febr. kl. 8. Dagsskrá eftir lógini.

Eftir aðalfundin visir Tróndur Patursson ljósmyndir og greiðir frá ferð í Svartahavinum.

Nevndin

52 Mandag 4. februar 1985. Nr. 57. Morgenutgave. 126. árg.

Lovende resultater fra prototyp:

Suksess for norsk bølgekraftforskning

Øygarden, 3. februar.

20 års forskningsinnsats innen bølgekraft gir nå resultater. De første data som viser at man endelig har lykkes, tikker nå inn på en datamaskin i en liten brakke ytterst på Toftefjæll i Øygarden kommune vest for Bergen. Resultatene er bedre enn de optimistiske forskerne turde håpe på. Det er ikke lenger tvil om at bølgeenergi vil bli konkurransedyktig.

GEORG FARMANN

Med de to prototypene av bølgekraftverk som nå bygges, er det klart at Norge ligger langt i verden med teknologi for å utnytte bølgeenergi.

Det har vært mange kritiske røster til den betydelige, sett med norske øyne, offentlige utgifter som har vært gjennomført i år til utvikling av bølgekraftverk. Unne kritikkene vil nok fortsette når stadig nye deltagere fra tilfjelle Øygarden vil dukke opp på Toftefjæll for å bli orientert om norske bølgekraftverk.

Norge har satset titalls millioner på utvikling av tre bølgekraftverk. To av disse er under rask utbygging som prototypen på Toftefjæll. Det ene er Kvernør Bruge, basert på prinsippet «villende vannveier», den andre prototypen bygges av Norwase A/S, et firma som har videreført det utviklingsprosjekt som i mange år har vært drevet på Sentralinstituttet for industriell forskning (SI) i Oslo. Dette går ut på å utnytte bølgeenergien til å presse store vannmengder opp i en «virkel», for så å la tappe vannet ut igjen gjennom et konvensjonelt vannkraftverk.

De to prototypene ferdigstilles nå parallelt. Lengst er Kvernør Bruge prosjekt kommet. Der har man nettopp begynt å male energiproduksjonen, men energien blir foreløpig ikke omsatt til elektrisk kraft. Vi kan allerede nå fastslå at vi får mer energi ut av bølgekraftverket enn de teoretiske regninger har vist. De siste beregningene som ble gjort før vi begynte å prosjektere prototypen, gikk ut på at det skulle kunne produsere elektrisk kraft til

en pris av 62 øre pr. kilowattime. Etter en dags måling kan vi nå konstatere at prisen vil ligge godt under 60 øre, sannsynligvis kommer vi betydelig lavere enn prisen, som ble beregnet etter modellforskning. Forteller prosjekterende Knut Bæcker ved Kvernør til Aftenposten.

Sammen med blant andre Nils Amli, som har vært med i Kvernør bølgeenergisprosjekt siden starten i 1975, kunne Bæcker se de første data som bekræfter at de har lyktes. Ikke lenge på datamaskinen. Det var en opprørt forsamling som kunne for midle de første positive resultatene til Aftenposten.

Nå skal energibudet mæles i flere måneder fremover, inntil en turbin blir koblet sammen med bølgekraftverket til høsten. Da begynner elektrisitetsproduksjonen fra verdens første bølgekraftverk i full størrelse. Det vil produsere cirka 1,5 millioner kilowattimer i løpet av ett år. Dette tilsvarende strømforbruk i 70-80 vanlige norske boliger. Kraftverket legger ikke belastning på mer enn ti ganger ti megawatt, og bølgekraftverket kan bygges relativt lett langs kysten.

Bare cirka 100 meter fra Kvernør Bruge bølgekraftverk bygges bølgekraftverket til Norwase A/S, og det er selvfølgelig et nært samarbeide mellom de to. Oppgavene for dette prosjektet er fullt av optimisme, og mener allerede nå å kunne fastslå at oppgavene dette prosjektet vil kunne løse elektrisk energi til en pris under 60 øre pr. kilowattime. Riktignok gjenstår endel arbeid, men kalkylene holder meget bra, sier prosjekterende Bæcker til Aftenposten.

Norwase prosjekt går ut på å bygge en «virkel» i fjellet der bølgeenergien blir konsentrert. Vannet vil bli slutt kastes over en turbin og inn i et løseing.

Her vil vannet ligge cirka tre meter over havet, og dette faller utnyttet gjennom et konvensjonelt vannkraftverk, der turbinene skruer i eller saltvann. I prosjektet inngår også sorten med å bruke «havlinser» for å konsentrere bølgeenergien ytterligere. Det er ikke tatt standpunkt til om slike linser vil bli bygget ved dette prosjektet, men Bæcker understreker overfor Aftenposten at man arbeider videre også med dette prinsippet.

Mehum begynte nå å måle med teoretiske beregninger omkring bølgekraft på Sentralinstituttet for industriell forskning for cirka 20 år siden. Frem til nå har det vært mye tall og teori, og han mener at han nå konser seg som en guttinge ved å se dette omsatt i praksis.

Intervjuet for begge de norske bølgekraftverkene er allerede stor i utlandet. Forcing vil de ikke være konkurransedyktig i den norske elektrisitetsforbruket. Men så langt som fra Kina og flere land i Stillehavet er det kommet deltagere som har gjort norske forespørsler. Disse endene blir det snakk om å konkurrere med elektrisk kraft produsert av dieselaggregater. Og her viser resultatene at bølgekraft er konkurransedyktig.

Selv om Norge har satset titalls millioner kroner på bølgekraftforskning, har staten vært enda større i Storbritannia. De siste årene er innledet i de fleste britiske prosjektene mer eller mindre lagt på is. De har ikke funnet frem til konkurransedyktige prinsipper. Men at Norge nå ser ut til å lykkes, vil sannsynligvis gjøre sitt til at bølgekraftforskningen, også i Storbritannia får ny vind i seilene, det tror i alle fall forskerne bak den norske bølgekraftforskningen.

Aftenposten



Ti ganger ti meter er den plasen Kvernør Bruge bølgekraftverk tar. Det vil produsere halvannen million kilowattimer elektrisk kraft årlig, og til en pris som vil være konkurransedyktig mange steder i verden.

Årsmøte: 51. april 1985, 1708
Sentrum, Østf. Øst. 1
Sentrum 20 50 00
Rog. og nye butikker
022 20 70 70
Bokbakeriet direkte
20 72 70, 20 73 70, 20 74 70
Tele. Oslo 71220

(Foto: Jørn Seim)



LUXOR

Satelittsjónvarp
20" fyrr 10.200,-

Nú kr. 7990,-

LUXOR

LUXOR

Satelittsjónvarp 26"
kr. 12.200,-

Nú kr. 9880,-

LUXOR

LUXOR

Satelittsjónvarp 22"
fyrr 11.200,-

Nú kr. 8800,-

LUXOR

P/F ESMAR SIMONSEN

3840 FUGLAFJØRDUR — TLF. 44405 — 44629